ԶԱՐԹՕՆՔ
Օրաթերթ

ZARTONK DAILY NEWSPAPER
زارتونك جريدة سياسية أرمنية

Կը հրատարակուի 1937-էն ի վեր
Աւելի քան 80-ամեայ Յանձնառու Առաքելութիւն

Երեքշաբթի 31.05.2022 | 85րդ Տարի, թիւ 65 (22,535) | 1500 Լ.Ո. / 8 էջ

Խմբագրատան հասցէ՝
Պէյրութ. Նահր Իպրահիմ փ., Թէքէեան Կեդրոն, 2-րդ յարկ, Ժըմմէյզի
Երեւան. Մամուլի շէնք, Յիմնական Մասնաշէնք, 2-րդ յարկ, 213ա, Արշակունեաց 2

Արխիւի ծածկագիր

zartonkadl@gmail.com
+961 1 444225
+961 81 306 447
www.zartonkdaily.net
facebook.com/zartonkdaily
P.O.BOX 11-617 Beirut-Lebanon

Տեսանկիւն

Անընդունելի Իրավիճակ Մը Որուն Համար Պատասխանատու Ենք Բոլորս

Այսօրուայ մեր սիւնակով ժամադրուած էինք քննարկելու ու վերլուծելու 2022-ի Լիբանանի երեսփոխանական ընտրութիւններուն արդիւնքները, սակայն մարդասիրական հարց մը կայ, որ ինքզինք պարտադրեց, որուն մասին ամէն պարագայի կարելի չէր լուռ անցնիլ:
Դիպուածով իմացանք, որ 30.01.1943-ի ծնունդ՝ 80ամեայ Ժան Պէրպէրեան անունով հայորդի մը փողոցին (Նահրի շրջանին մէջ գտնուող Bible Book Shop-ի կողքին) մէկ անկիւնը կը գիշերէ, կացարանէ զրկուած ըլլալուն պատճառով: Սոյն հայորդին երկար տարիներ բնակած է Նահրի երկաթէ կամուրջին կից, Հայ Աւետարանական Յոգեւոր Եղբայրութեան Եկեղեցւոյ շրջափակէն ներս գտնուող, նոյն եկեղեցիին պատկանող բնակարանին մէջ: Բնակարան, որ ըստ խնդրոյ առակայ հայորդիին, տարիներ առաջ իրեն տրամադրուած էր այժմ հանգուցեալ Վեր. Տոքթ. Զօրպաճեանին կարգադրութեամբ, ցկեանս այնտեղ բնակելու խոստումով:
Վերջերս եկեղեցիին պատասխանատուները նշեալ բնակարանը եկեղեցիին հասոյթ ապահովելու մտահոգութեամբ նախընտրած էին վերցնել Պրն. Պէրպէրեանէն եւ վերանորոգելէ ետք վարձու տրուելու տրամադրել:
Գիշերով կապուեցանք եկեղեցիին պատասխանատուներէն Պրն. Արի Գազանճեանին հետ, նախ առարկայականօրէն լուսաբանուելու, ապա անյապաղ կարգադրութիւն մը ընելու միտքով:
Պրն. Գազանճեան ազնուօրէն բացատրեց իրադարձութիւնը, իր կողմէ շեշտելով, որ եկեղեցին զինք փողոց նետած չէ, այլ առաջին իսկ օրէն փորձած է Պրն. Պէրպէրեանը տեղաւորել Ազգային ծերանոց: Դժբախտաբար Պրն. Պէրպէրեան չէ համակերպած ծերանոցին պայմաններուն եւ օրէնքներուն հետ եւ ինքնակամ դուրս եկած է այնտեղէն:
Իմացանք, որ աւելի ուշ ան տեղափոխուած է տեղական մարդասիրական այլ հաստատութեան մը յարկին տակ, ուր եւս խնդիրներ յառաջացած են, որուն պատճառով Պրն. Պէրպէրեան դարձեալ յայտնուած է փողոցը:
Անկախ ամէն հանգամանքէ, հայորդիի մը սոյն վիճակը, ոչ թէ միայն ցաւ կը պատճառէ մեզ, այլ պատասխանատուութեան առջեւ կը դնէ բոլորս՝ անխտիր:
Կարելի չէ, հայորդի մը իր կեանքի մայրամուտին, այս վիճակին մէջ յայտնուի, մանաւանդ նշեալ անձին պարագային, որ ըստ շատերուն վկայութեան ամբողջ կեանքը նուիրած է Հայ եկեղեցիին: Ան կոկիկ արտաքինով ու կենցաղով Աւետարան տարածած է իր շրջապատին մէջ: Անմիջապէս նշենք, որ Պրն. Պէրպէրեան ամուսնացած չէ եւ իրեն ապաւէն ընտանիք չունի:

Շար. էջ 02

Լիբանանեան Լուրեր

Խորհրդարանէն Դուրս եւ Ներս Նախապատրաստութիւնները Կ՛ամբողջանան

Այսօր կը գումարուի, Լիբանանի նորընտիր խորհրդարանին առաջին նիստը, որ պիտի յատկացուի խորհրդարանի նախագահին, փոխ-նախագահին ընտրութիւնները:
Նապիհ Պըրրի, որ ըստ սահմանադրութեան երիցագոյն անդամը պիտի նախագահէ առաջին նիստը, հաւանականութիւն ունի վերընտրուելու լուրջ մրցակից մը չունե-նալու պարագային:
Երեսփոխանական կարգ մը պլոքներ արդէն կողմնորոշուած են Պըրրին ընտրելու կամ չընտրելու հարցին մէջ:
Լիբանանեան ուժերը բարձրաձայնած է իր կեցուածքը, յայտարարելով, որ սպիտակ թուղթով պիտի մասնակցի խորհրդարանի նախագահ ընտրելու գործընթացին մէջ, մինչ համախոհական փոխ-նախագահի շուրջ համաձայնութեան գործընթացը կը շարունակուի:
Մինչ այդ պատրաստութիւնները կը շարունակուին խորհրդարանէն ներս եւ դուրս, յաջողցնելու առաջին նիստը:
Ապահովական ուժեր խորհրդարանին շրջապատը ապահովական միջոցառումներու ձեռնարկած են արդէն:
Նշենք, որ նիստը պիտի կայանայ առաւօտեան ժամը 11:00-ին:

Հայկական Լուրեր

Խստագոյնս Դատապարտել Ազրպէյճանի Քաղաքականութիւնը. Գարեգին Բ-ն՝ ԵՀԽ Պատուիրակութեան Հետ Հանդիպման Ընթացքին

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, 30 Մայիսին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինի մէջ ընդունած է Եկեղեցիներու համաշխարհային խորհուրդի (ԵՀԽ) հայաստանեան Կլոր սեղան հիմնադրամի հրաւէրով Հայաստան գտնուող ԵՀԽ պատուիրակութիւնը՝ ուղեկցութեամբ ԵՀԽ հայաստանեան Կլոր սեղան հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Կարէն Նազարեանի:
Նորին Սրբութիւնը, ողջունելով պատուիրակութեան անդամները, իր գնահատանքը յայտնած է ԵՀԽ-ին՝ 44-օրեայ պատերազմի ընթացքին Հայաստանին ու Արցախին ցուցաբերած զօրակցութեան համար:
Վեհափառ Հայրապետը պատուիրակութեան անդամներուն ներկայացուցած է յետպատերազմեան ծանր ու դժուար իրավիճակը Հայաստանի եւ Արցախի մէջ՝ վստահութիւն յայտնելով, որ հայ ժողովուրդը իր քրիստոնէական հաւատին շնորհիւ պիտի յաղթահարէ իր առջեւ ծառացած բոլոր մարտահրաւէրները:
Զրոյցի ընթացքին Հայոց Հայրապետը անդրադարձած է Արցախի մէջ Ազրպէյճանի սանձազերծած պատերազմին հետեւանքով վերջինիս վերահսկողութեան տակ յայտնուած հայկական մշակութային-կրօնական ժառանգութեան ոչնչացման եւ իւրացման փաստերուն՝ այս առնչութեամբ կարեւոր նկատելով միջազգային համապատասխան ատեաններու եւ միջեկեղեցական տարբեր կառոյցներու կողմէ Ազրպէյճանի որդեգրած քաղաքականութեան խստագոյն դատապարտումն ու կանխարգելումը:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հանրապետական Մաղթանք Եւ Այց Սարդարապատի Յուշահամալիր Հանրապետութեան Տօնի Առիթով

Մայիսի 28-ին Հանրապետութեան տօնի առիթով, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնութեամբ Սուրբ Գայիանէ վանքում կատարուեց Հանրապետական մաղթանք: Արարողութիւնը հանդիսապետեց Մայր Աթոռի Արարողակարգի եւ արտաքին յարաբերութիւնների բաժնի տնօրէն Գերաշնորհ

Տ. Նաթան արքեպիսկոպոս Յովհաննիսեանը: *Շար. էջ 08*

Տեսանկիւն

Անընդունելի Իրավիճակ Մը Որուն Համար Պատասխանատու Ենք Բոլորս

Սկիզբը էջ 01

Ամէն բանէ վեր Պրն. Պէրպէրեան մարդ է եւ իր մարդկային իրաւունքն է արժանապատիւ կեանք ունենալ: Իր տարիքին եւ կեանքի դառն փորձին պատճառով վերաբերմունքի խնդիրներ կրնայ ըլլալ որ ունի: Յաւանաբար այս պատճառով իր փոխադրուած վայրերուն չէ կարողացած ընտելանալ: Այս բանին համար կարելի չէ զինք մեղադրել: Արհեստավարժ միջամտութիւն է պէտք նոր պայմաններու ընտելացումի պատրաստելու համար զինք:

Սոյն միջամտութիւնը ակնկալելի է նման պարագաներ պատսպարող ազգային մեր հաստատութիւններէն, որոնք պէտք է ունենան (եթէ չունին) համապատասխան ընկերային ծառայողներ եւ հոգեբաններ, զբաղելու համար խնդրոյ առարկայ անձերու ընտելացումի եւ հոգեկան խնդիրներուն հետ:

Մինչ այդ սակայն Պրն. Ժան Պէրպէրեանը այսօր իսկ ամէն գնով պէտք է պատսպարուի:

Սոյն մարդասիրական բանը ակնկալելի է, նախ իր եղբայրակիցներէն, որոնք եկեղեցի կը յաճախէին ենթադրաբար իրենց հոգիներուն փրկութեան համար: Եսակեդրոն կեցծիք կրնան ըլլալ իրենց աղօթքները առ Աստուած, եթէ գործնականին մէջ առաջինը՝ չհասնին իրենց հաւատակից եղբօր օգնութեան:

Եթէ Պրն. Ժան Պէրպէրեանը ֆիզիքապէս առողջ եւ ինքնաբաւ է, ապա Հայ Աւետարանական Հոգեւոր Եղբայրութեան Եկեղեցիին պատասխանատուներէն կ՛ակնկալենք վերատեսութեան ենթարկել եկեղեցւոյ բնակարանին հարցով առած իրենց որոշումը: Նամանաւանդ յարգելով հանգուցեալ Տոքթ. Չօրպաճեանին յիշատակն ու ատենին ըրած կարգադրութիւնը:

Նոյն ժամանակ մենք կոչ կ՛ուղղենք լիբանանահայ համայնքի այլ հաստատութիւններուն, ՀԲԸՄ-ին, ՀԿԲՄ-ին, Հայ Ազգային Ծերանոցի Տնօրէնութեան, Ճինիշեան Հաստատութեան, Հայ Ազգային (Ազունիէ) Բուժարանին, հայ երեք յարանուանութիւններուն հովանիին տակ գործող նմանօրինակ պարագաներուն հետ առնչուած պատկան վարչութիւններուն, բարեսէր ազգայիններուն, որ այս գիշեր իսկ Պրն. Պէրպէրեանը փողոցէն փոխադրուի արժանապատիւ տեղ: Չեմ գիտեր եթէ տեղին է Լիբանանի Ընկերային հարցերու նախարարութեան միջոցաւ յիշեցնել պետութեան, որ Պրն. Ժան Պէրպէրեանը Լիբանանի լիարժէք քաղաքացի է:

Աւարտին կ՛ուզենք յուշել նաեւ Պէյրութի ընտրաշրջանին մէջ ընտրուած այն Հայ երեսփոխանին կամ անոր եռին կանգնած կողմին, որ ինչպէս 15 օր առաջ կայացած խորհրդարանական ընտրութիւններու օրը նշեալ հայորդիին նման տարեց հայրենակիցներուն «առաջնորդած» են քուէատուփ, որպէսզի իրենց ձայնը ստանան, հիմա ալ բարի ըլլան անմիջապէս, Պէյրութի մէջ ապրող ու քուէարկող սոյն հայորդիին պատսպարելու ազգային եւ մարդկային գործին ձեռնարկել:

ՍԵՒԱԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Ուոլթ Ուիթմըն

Ուոլթ Ուիթմըն (31 Մայիս 1819, Ուեսթ Հիլզ, Սաֆոլք շրջան, Նիւ Եորք, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ - 26 Մարտ 1892, Քեմդեն, Նիւ Ճըրզի, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ]), ամերիկացի գրող, թղթակից եւ ակնարկագիր: Ուիթմըն Ամերիկայի ամէնէն կարեւոր գրողներէն մէկն է, եւ կոչուած է «Ազատ Բանաստեղծութեան Հայրը»: Սկիզբը իր գրութիւններուն մասին մեծ վիճաբանութիւններ ծագած են, մանաւանդ «Լիզզ աֆ Կրաս» (Leaves Of Grass) բանաստեղծութեան վրայ:

Ծնած է 31 Մայիս, 1819-ին, Յոնթիկթըն, Լոնկ Այլընտ: Ունի 8 քոյր եւ եղբայր: 4 տարեկան հասակին, ընտանիքը փոխադրուած է Պրուքլին, եւ նիւթական պատճառներով ապրած է տխուր մանկութիւն մը: 11 տարեկանին օրինաւոր դպրոց սկսած է յաճախել: Իբրեւ օգնական աշխատած է գրասենեակի մը մէջ, ուր գրաշարութիւն սորված է:

Աւելի ուշ՝ աշխատած է «Լոնկ Այլընտ Սթար» թերթին մէջ: Թատրոններ յաճախած է եւ իր գրութիւնները ծածկանունով մը հրատարակած՝ «Նիւ Եորք Միրրըր» թերթին մէջ:

16 տարեկանին Նիւ Եորքի մէջ խմբագիրի պաշտօն վարած է: Մայիս 1836-ին վերադարձած է Լոնկ Այլընտ իր ընտանիքին մօտ: Մինչեւ 1838 ուսուցչութեամբ զբաղած է, բայց հրաժարելով վերադարձած է Նիւ Եորք:

Նիւ Եորքի մէջ հիմնած է իր անձնական թերթը, որ կոչուած է «Տը Լոնկ Այլընտըր»: Զբաղած է նաեւ հրատարակչութեամբ, տպագրութեամբ, նոյնիսկ՝ տունէ տուն թերթիկներ բաժնելով: 10 ամիս ետք իր թերթը ծախած է E. O. Crowell-ի եւ մեկնած՝ Ճըրզի աշխատելու: Քանի մը տարի ետք, որոշած է բանաստեղծ դառնալ: 1850-ին սկսած է գրել «Լիզզ աֆ Կրաս» բանաստեղծութիւնը:

1855-ին ան հրատարակած է «Լիզզ աֆ Կրաս» բանաստեղծութիւնը, բայց իր եղբայրը՝ Ճորճը ըսած է, թէ «Անիկա կարդալը չ'արժեր», Ուիթմըն հրատարակած է 795 օրինակ, բայց իր անունը մէկ անգամ յիշած է բանաստեղծութեան տողի մը մէջ: Աւելի ուշ՝ գիրքին անունը փոխած է «Սոնկ աֆ Մայսելֆ»ի: Բանաստեղծութիւնը ճանչցուած է տարբեր բանաստեղծներու կողմէ եւ դարձած հանրայայտ:

26 Մարտ, 1892-ին Ուիթմըն կը մահանայ շնչահեղձութեան պատճառով: Անոր մահուան առիթով տեղի կ'ունենան բազմաթիւ հանդիսութիւններ:

ԳՈՅԺ

Ոչ Եւս Է Ընկ.իհի Իրմա Տէր Ստեփանեանը

Սրտի խոր կսկիծով կը գուժենք ընկ.իհի Իրմա Տէր Ստեփանեանի մահը, որ պատահեցաւ 26 Մայիս 2022-ին, Նիւ Ճըրզի, ԱՄՆ-ի մէջ:

Իրմա Տէր Ստեփանեան եղած է ծանօթ տնտեսագէտ, ազգային-կուսակցական առաջնորդ, Մայր Աթոռի Ս. Էջմիածնի հաւատացեալ զաւակը: ՀԲԸՄի եւ ԹՄՄի անդամ էր ան ինչպէս նաեւ Ռամկավար Ազատական հաւատաւոր կուսակցական:

Իրմա Տէր Ստեփանեան ծնած է Դամասկոս Յունիս 10, 1936ին. դուստրն էր ռամկավար երախտաւորներ՝ ընկեր եւ ընկ.իհի Միհրան եւ Ալիս Տէր Ստեփանեաններուն: Միհրան Տէր Ստեփանեան յայտնի գրող եւ լրագրող էր. «Զարթօնք»ի եւ ռամկավար մամուլի նուիրեալ աշխատակիցը: Տէր Ստեփանեանի ընտանիքը փոխադրուած է Լիբանան, ուր Իրմա իր բարձրագոյն կրթութիւնը ստացած է ֆրանսական համալսարանին մէջ: 1970ականներուն տեղափոխուած են Նիւ Ճըրզի ուր ապրած եւ ստեղծագործած է:

Իրմա Տէր Ստեփանեանի թաղմանական կարգը պիտի կատարուի Շաբաթ, 4 Յունիս 2022-ի առաւօտեան ժամը 10:30ին Թենըֆլայի Ս. Թովմաս եկեղեցւոյ մէջ:

Այս տխուր առիթով «Զարթօնք» իր խորազգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալ ընկերուհիին քրոջ՝ ընկ.իհի Սիլվային, զարմուհիին ընկեր եւ ընկ.իհի Տոքթ. Վաղինակ եւ Շողիկ Չալեան Դարբինեաններուն, զարմիկին՝ Յովսէփ Չալեանին եւ գաղափարի ընկերուհիներուն եւ ընկերներուն:

«Զ.»

Մայիսի 28-ը Հայ Ժողովրդի Համախմբման եւ Յաղթանակի Օրն Է

ՀՐԱՆՈՒՇ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Սիրով եւ ջերմօրէն շնորհաւորում եմ Հայաստանի Հանրապետութիւնում, Արցախում եւ Սփիւռքում ապրող մեր հայրենակիցների նուիրական տօներից մէկը՝ Մայիսի 28-ը եւ մաղթում Սարդարապատեան յաղթանակներ:
Հոգու ցաւի եւ փիատութեան ճիրաններում յայտնուած, կործանարար մոլորությունից սթափուող, բեկուած ողնաշարը շտկող իմ թանկագի՛ն հայրենակիցներ, այս ազգային համախմբման եւ միասնականութեան օրը, լսելով նաեւ ալիեւի նկրտումները ցանկանում եմ ձեզ հետ կիսել իմ խոհերը.
Առաջին՝ անհրաժեշտ է հասնել նրան, որ որեւէ մէկը չգնայ որեւէ բանակցութեան, քանի դեռ չի կատարուել 2020 թուականի նոյեմբերի յայտարարութեամբ ամրագրուած՝ **գերիների վերադարձի մասին** պայմանաւորուածութիւնը, քանի դեռ ազրպէյճանական **զինուած ուժերը դուրս չեն եկել Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխան տարածքից:**
Երկրորդ՝ երեսուն տարուայ ընթացքում մեր երկրի ղեկավարները՝ Լեւոն Պետրոսեանը, Ռոպերթ Քոչարեանը, Սերժ Սարգսեանը, ինչպիսի բանակցութիւն էլ որ վարել են, դրանցից առաջ եւ յետոյ մեկնել են Արցախ եւ խորհրդակցութիւններ անցկացրել Արցախի Հանրապետութեան ղեկավարութեան, պատգամաւորների հետ: Իսկ այս օրհասական պահին ինչո՞ւ չեն մեկնում Արցախ, անցկացնում խորհրդակցութիւններ, լսում արցախցիների ձայնը:
Երրորդ՝ միջազգային իրաւունքի հանրայայտ սկզբունքներին համահունչ՝ ՀՀ արտաքին քաղաքականութեան համար պատասխանատու պաշտօնեաները պէտք է բոլոր միջոցները ձեռնարկեն՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի աշխատանքները վերականգնելու եւ Արցախի հիմնախնդիրը ժողովրդի ազգային ինքնորոշման միջազգային իրաւունքի շրջանակներում քննարկելու համար՝ ներգրաւելով ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի եւ Ռուսաստանի Դաշնութեան կողմից լիազօրուած դիւանագէտներին:
Չորրորդ՝ եթէ ‹‹միջազգային հանրութեան›› սուբյեկտը՝ ի դէմս Շառլ Միշելի, չունենալով այդ մանդատը, ճնշում է գործադրում ազրպէյճանամէտ որոշումներ ընդունելու համար, ապա կա՞յ արդեօք չորս տարի առաջ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետի հնչեցրած այն հարցի պատասխանը, որ ինքը չի կարող ներկայացնել Արցախը, քանի որ արցախցիներն իր ընտրողները չեն եւ իրեն չեն ընտրել եւ դրանով խուսափել որեւէ ոչ հայանպաստ փաստաթուղթ ստորագրելուց: Այդ հարցի պատասխանը հետեւեալն է՝ իրաւացիօրէն հրաժարուել որեւէ փաստաթուղթ ստորագրելուց եւ յաւիտեան չկրել ‹‹դաւաճանի›› խարանը, որից այդքան վախենում էր պատերազմի ժամանակ:
Հինգերորդ՝ դաւաճանից-հերոս մէկ քայլ է, ուստի երկրի այսօրուայ ղեկավարութիւնն առանց վախենալու պէտք է պատասխանի ալիեւի բարբաջանքներին, ով իր հիւանդ երեւակայութեամբ արդէն, «եկել-հասել է Երեւան՝ գրաւելով նաեւ Սեւանը»: Եթէ չէք պատասխանում, ուրեմն թող իշխանութիւնը ստանձնի այլ անձ, ով ստորագրելով ոչ հայանպաստ փաստաթուղթն իրաւամբ, կը կոչուի դաւաճան կամ պարտաւոր կը լինի սկսել նոր բանակցութիւններ, որտեղ Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխանութիւնը չպէտք է վտանգուի, եւ Արցախի հարցն էլ կը տեղափոխուի այլ հարթութիւն: Եթէ իշխանութիւնները փորձեն բացատրել, որ ընդունուող փաստաթղթերը հայանպաստ են լինելու, ապա բաւական է յիշեցնել, թէ բանակցութիւններից յետոյ ինչպէս էր հրճւում ալիեւը կամ ազրպէյճանում որքան դրական են գնահատում պրիւսելեան հանդիպման արդիւնքները:
Դատելով այս ամենից՝ ցաւով արձանագրենք, որ ստեղծուած ծանրագոյն իրավիճակում լրջօրէն վտանգուած է հայ ժողովրդի անվտանգութիւնն ու Հայաստան պետութեան ինքնիշխանութիւնը, որ հարիւր տարուայ արհեստական պետութիւնը փորձում է իրեն վերագրել մեր հինաւուրց երկրի մի մասը՝ աւերելով մեր պատմական ժառանգութիւնը, մեր ազգային արժէքները՝ միջազգային հանրութեան քար լռութեան հայեացքի ներքոյ:
Վեցերորդ՝ բոլոր նրանք, ովքեր արցախցիների, մեր հերոսածին ծնողների մասին որեւէ բացասական կարծիք են յայտնում, թող յիշեն, որ մեր երկրի մի հատուածը, մեր հող հայրենին պահում եւ պաշտպանում են Արցախում ապրող մեր քոյրերն ու եղբայրները, ովքեր հերոսներ են, ովքեր գտնւում են ազրպէյճանական երախում եւ թիրախում, եւ նրանց օգնում են միայն ռուսական խաղաղապահները:
Եօթներորդ՝ ցանկանում եմ յիշեցնել բոլոր նրանց, ովքեր այսօր խաղաղ եւ հանգիստ աշխատում ու ապրում են, մենք պարտական ենք մեր զոհուած տղաներին, ովքեր իրենց կեանքը տուեցին յանուն Հայրենիքի փրկութեան: Սակայն, աւա՜ղ, կան մարդիկ, ովքեր առանց հասկանալու՝ վիրաւորում են հերոսածին տղաների ծնողներին, որոնց առջեւ պէտք է միայն գլուխ խոնարհել նման առիւծասիրտ հայրենասէրներ դաստիարակելու համար:
Ութերորդ՝ թուրքերի հետ բարեկամութեան ձգտողները թող յիշեն, որ Հայոց արդար դատի համար պայքարը շարունակւում է ե՛ւ Սփիւռքում ե՛ւ Հայրենիքում, թող չմոռանան, որ նոյնիսկ բանակցութիւնների պայմաններում, Հայոց ցեղասպանութեան օրը Ուրուկուէյում թուրքիայի արտաքին գործերի նախարարն իրենց մարդատեաց նշանն էր ցոյց տալիս հայերին: Պէտք է նաեւ նկատի ունենալ, որ հայ-թուրքական սահմանը բացելու դէպքում դրանք ցանկանում են անցակէտը կոչել հայասպան թալէաթի անունով:
Եւ այսքանից յետոյ դեռ կան մարդիկ, անգամ՝ հայեր, ովքեր թուրք-ազրպէյճանական ծրագիրն են առաջ տանում մեր երկրում եւ նոյնիսկ՝ Ազգային ժողովում: Միթէ՞ պարզ չէ, որ Արցախն ազրպէյճանի վերահսկողութեանն անցնելուց յետոյ կամ ստիպուած են բոլորը բռնագաղթել կամ ցեղասպանուել:
Այդպէս մտածողներին խորհուրդ կտամ միլի մեջլիսում ելոյթ ունենալ եւ պաշտպանել նրանց շահը: Այդպիսիներից կը ցանկանայի լսել մի ազրպէյճանցու կամ թուրքի անուն, ով իրենց պառլամենտում հայկական շահն է սպասարկում կամ մեր մասին մի դրական խօսք ասում:
Իններորդ եւ վերջին խոհս՝ նրանք, ովքեր չեն հասկանայ առաջարկներիս իմաստը եւ կը փորձեն նենգափոխել ասելիքս, խորհուրդ կտամ մեկնել ազրպէյճան կամ թուրքիա եւ ընդունել դրանց քաղաքացիութիւնը եւ այդտեղից վայրահաջէն…

Հ.Գ. Եթէ մատրիտեան սկզբունքներով Արցախն արդեն յանձնել էին, ապա ինչո՞ւ 15 տարի ազրպէյճանը չէր վերցնում Արցախը, միթէ՞ այդքան յիմար էին: Ի դէպ, աշխարհում չգրուած օրէնք է, որ ընտրուած բոլոր իշխանութիւնները չորս-հինգ տարուայ ընթացքում ոչ թէ ետ, այլ առաջ են նայում, եւ անգամ թռիչքաձեւ զարգացում են արձանագրում…
Խոստովանէք, որ անփորձ էք, որ պետական կառավարման համակարգը տեղապտոյտի մէջ է, արտաքին քաղաքականութեան, դիւանագիտութեան ոլորտում հետընթաց է արձանագրւում, որի արդիւնքում հակառակորդի հաւակնութիւնները գնալով մեծանում են, որ պաշտպանութեան, անվտանգութեան, սոցիալական ոլորտներում բազմաթիւ խնդիրներ ունենք: Խոստովանէք, որ միակամ, համախմբուած Սփիւռքը ծուէն-ծուէն է եղել:
Խոստովանէ՛ք եւ ընդունենք, որ որեւէ պաշտօն կամ իշխանութիւն յաւերժ չէ, բոլորն էլ ժամանակաւոր են:
Մնայունը մեր Հայրենիքն է, մեր ազգային արժէքները եւ գրագէտ, խելացի, կարող ու տաղանդաւոր հայ մարդը, որը պէտք է Սփիւռքի ազգասէր հայրենակիցների հետ իր Հայրենիքը ՝ Հայաստանն ու Արցախը շէնացնի եւ հզօրացնի: Եւ մեր տաղանդաշատ Պարոյր Սեւակի բանաձեւումը օրուայ՝ մայիսի 28-ի խորհրդին է համահունչ.
Եկէք միանա՛նք:
Եկէք միանա՛նք,
որ մեր այս փոքրի՛կ, շա՛տ փոքրիկ հողի երազանքը մեծ
մարմին ստանայ մեր միս-ոսկորով,
եւ մարմնաւորուած մեծ երազանքի բուժիչ բարութեամբ…
-ՈՂԲԱՄ ՄԵՌԵԼՈ՛Ց…
-ԲԵԿԱՆԵՄ ՇԱՆԹԵ՛Ր…
-ԿՈՉԵՄ ԱՊՐՈՂԱ՛Ց…
Ե Կ Ե ՛Ք Մ Ի Ա Ն Ա Ն Ք:

Լիբանանահայ Դպրոց

Նշուեցաւ Մայիս 28-ի Անկախութեան Տօնը Մեսրոպեանի Մէջ

27 Մայիս 2022-ին, Հայ կաթողիկէ Մեսրոպեան բարձրագոյն վարժարանի աշակերտները նշեցին Մայիս 28-ի Հայաստանի անկախութեան տօնը եւ ոգեկոչեցին յիշատակը այն հերոսներուն, որոնք իրականութիւն դարձուցին հայ ժողովուրդի դարաւոր երազը՝ վերահաստատելու անկախ պետականութիւնը մայր հայրենիքին մէջ:

Առաւօտեան աղօթքէն ետք, Մեսրոպեանի աշակերտները, վարժարանի շրջափակին մէջ՝ Սուրբ Մեսրոպի յուշակոթողին առջեւ եւ Եռագոյնի հովանիին տակ, համախումբ կատարեցին Սարդարապատ յաղթերգը, որպէս փառաբանութիւն Մայիս 28-ը կերտած հերոսներուն եւ զանոնք ծնած հայ ժողովուրդին, որպէս յարգանքի տուրք՝ հայրենիքին համար ինկած անցեալի ու մերօրեայ բոլոր նահատակներուն: Անոնք իրենց ձեռքերուն մէջ բռնած էին օրուան խորհուրդը արտայայտող նկարներ ու նշանախօսքեր:

Այս առիթով աշակերտներուն ուղղած իր պատգամին մէջ Մեսրոպեանի տնօրէն պարոն Կրէկուար Գալուստ ըսաւ. «Վեց դար իր պետականութիւնը կորսնցուցած եւ օտար լուծի տակ ապրած հայ ժողովուրդը Ցեղասպանութենէն հազիւ երեք տարիներ ետք փիւնիկի նման կը յառնէր ու անկախութիւն կը կերտէր: Ցեղասպան թուրքին դէմ տարուած Մայիսեան յաղթանակներով՝ Սարդարապատի, Ղարաքիլիսայի եւ Բաշ Ապարանի ճակատներուն վրայ, 28 Մայիս 1918-ին կը ստեղծուէր անկախ Հայաստանի առաջին հանրապետութիւնը, որ հայ ժողովուրդը կը հանէր դարերու իր ստրկութենէն, կը վերականգնէր անոր արժանապատուութիւնը, զայն կը դարձնէր ինքնիշխան եւ կ'ապահովէր անոր գոյատեւումը հայրենի հողին վրայ:» Պարոն տնօրէնը դիտել տուաւ, որ թէեւ Հայաստանի առաջին հանրապետութիւնը կարճատեւ կեանք ունեցաւ, սակայն անիկա հիմք հանդիսացաւ մեր անկախ երկրորդ հանրապետութեան: «Հայ ժողովուրդը պիտի ամրապնդէ այսօրուայ Հայաստանը՝ ի խնդիր մեր անկատար մնացած տենչերուն, եւ իրականութիւն դարձնէ Միացեալ Հայաստանի երազը, որուն համար հազարաւորներ նահատակուեցան՝ Սարդարապատէն մինչեւ Արցախ», եզրափակեց պարոն Գալուստ:

Հաւաքը փակուեցաւ Մեսրոպեան վարժարանի հոգեւոր տեսուչ Տէր Ռաֆֆի քահանայ Յովհաննէսեան օրհնութեան աղօթքով:

**Տեղեկատուական գրասենեակ
Հայ Կաթողիկէ Մեսրոպեան
Բարձրագոյն Վարժարանի**

Նոր Հրատարակութիւններ

Առկայ Գիրքին Մասին

Դոկտ. ԱԲԵԼ ՔՀՆՅ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Կանանց խորան բարձրանալու եւ ծիսական արարողութիւններուն մասնակցելու հարցը սերտօրէն առնչուած է զանոնք Եկեղեցւոյ նուիրապետական դասուն մէջ ներգրաւելու խօսոյթին հետ: Կանանց քահանայական ձեռնադրութեան հարցը երկար ժամանակէ ի վեր եւ տակաւին այսօր կը հանդիսանայ Եկեղեցիին ուղղուած կարեւորագոյն մարտահրաւէրներէն մէկը: Առաքելահաստատ Եկեղեցիները ցայսօր թոյլ չեն տար, որ կանայք քահանայական ձեռնադրութիւն կամ օծում ստանալով՝ քահանաներու հետ իրաւահաւասարօրէն ծառայեն Եկեղեցւոյ ծիսական ասպարէզին մէջ: Սակայն պատմութիւնը ցոյց կու տայ, որ Եկեղեցւոյ աւանդութիւնը միանշանակ այդպէս չէ եղած: Նախնական Եկեղեցիին մէջ եղած են աշակերտուհիներ, մարգարէուհիներ, այրիներ եւ սարկաւագուհիներ, որոնք քրիստոնէական վաղ շրջանի համայնքներու կազմակերպութեան մէջ գործօն մասնակցութիւն ունեցած են եւ ի նպաստ քրիստոնէութեան տարածման բերած են իրենց կարեւոր ներդրումները: Միայն Միջնադարուն է, որ կանայք, ինչ-ինչ պատճառներով, հետզհետէ դուրս կը մղուին Եկեղեցւոյ մէջ հեղինակաւոր պաշտօններ զբաղեցնելու դիրքերէն: Եթէ այսօր կինը կեանքի բոլոր բնագաւառներուն մէջ,– ըլլան անոնք տնտեսական, քաղաքական, գիտական թէ մշակութային,– աչքի կ'իյնայ այլազան նուաճումներով, ապա ո՞ւր է անոր արդար դերն ու տեղը Եկեղեցւոյ մէջ, աւանդական ինչպիսի՞ նախադրեալներ կան այնտեղ կնոջ ծառայութեան դաշտը ընդարձակելու, անոր եկեղեցանուէր աշխատանքին սատարելու, զայն արդիւնաւորելու եւ իրաւամբ արժեւորելու համար: *Շար. Էջ 05*

Նոր Հրատարակութիւններ

Առկայ Գիրքին Մասին

Սկիզբը էջ 04

Ի տարբերութիւն առաքելահաստատ այլ Եկեղեցիներու, Հայ Եկեղեցին ոչ հարկադրաբար, այլ աւանդաբար քրիստոնէական նախնական Եկեղեցւոյ կեանքէն եզակի աւանդ մը իւրացուցած է եւ զայն իր ծոցին մէջ պահելով հասցուցած է մինչեւ մեր օրերը: Եթէ ոչ քահանայագործելու իշխանութիւն, ապա ան չէ զլացած հայ կնոջ շնորհելու Եկեղեցւոյ նուիրապետութեան եռաստիճան կարգէն եպիսկոպոսութեան եւ քահանայութեան նախորդող առաջին աստիճանը, որ սարկաւագութիւնն է: Սոյնը առանձնայատուկ տուչութեամբ սարկաւագուհին միանշանակ կը լիազօրէ եպիսկոպոսներու եւ քահանաներու հետ միասին Տիրոջ Եկեղեցիին եւ Անոր հաւատաւոր հօտին ծառայելու:

Թէպէտ տժգոյն, գուցէ եւ այսօր կեցած տխուր հոգեվարքի մը սեմին, բայց դեռ չմեռած, այլ տակաւին սրտի զգալի տրոփներ արձակող եւ ապրելու հրայրք ունեցող այս աւանդը սեռերու հարցին մէջ Հայ Եկեղեցւոյ հանդուրժողութեան եւ լայնախոհ ոգիին գերազանց դրսեւորումն է, որ միաժամանակ կը վկայէ անոր ունեցած շարունակական եւ անշեղ կապին մասին քրիստոնէական հնագոյն Եկեղեցւոյ աւանդութեան հետ:

Սոյնը զինք առաւել եւս կ՚արժեւորէ օրինակելի դիրքով մը՝ Ընդհանրական Եկեղեցիին մէջ ժամանակէ մը ի վեր եւ տակաւին այսօր ու հետզհետէ աւելի պարտաւորեցուցիչ դարձող նաեւ կանանց նուիրապետական պաշտօններ տրամադրելու նիւթին միջեկեղեցական մակարդակով քննարկման առնչութեամբ:

Բոլոր մարդոց հաւասարութիւնը քրիստոնէական հաւատքի անյեղլի սկզբունքներէն մէկն է: Ուստի Եկեղեցիին մէջ նուիրապետական պաշտօն շնորհելու կամ ձեռնադրուելու առաջնահերթ պայմանը պէտք է հիմնուած ըլլայ նորընծային հոգեւոր կոչումին եւ ուսումնական պատրաստուածութեան եւ ոչ թէ սեռային տարբերութեան վրայ:

Զգոյշ պէտք է կենալ եկեղեցւոյ հոգեւոր ու ծիսական կեանքին մէջ կանանց վերստին ներգրաւելու մերժողական կարծրատիպերէ եւ աւանդամոլութեան թունդ եռանդէ մղուած՝ եպերելի անշարժութեամբ եւ անտարբերութեամբ մեր Եկեղեցին հաստատութենական կարծր եւ զառամած մարմինի մը վերածելէ: Ան պէտք է մեր հաւատաւոր ժողովուրդին համար շարունակէ ըլլալ հոգեւոր ներշնչարան մը եւ կենսատու աղբիւր Աւետարանի ճշմարիտ կեանքին:

Առկայ հատորը կը ներկայացնէ սարկաւագուհին Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ աւանդութեան մէջ՝ պատմական զարգացման այլազան փուլերով: Ան կը յորդորէ հայ ժողովուրդի հաւատաւոր զաւակները, առաւել եւս Եկեղեցւոյ բարձրաստիճան հոգեւորականութիւնը, թոյլ չտալու, որ այս սրբակրօն եւ հայաշունչ աւանդութիւնը արդի կեանքի ու աշխարհիկ բարքերու կոհակներէն խորտակուի, այլ ընդհակառակը՝ ժամանակի պահանջներուն համահունչ մասնաւոր հոգածութեամբ զարկ տրուի անոր զարթօնքին ու բարգաւաճումին Հայ Եկեղեցւոյ արգաւանդ անդաստանին մէջ:

Առողջապահական

Կապիկի Ծաղիկ Հիւանդութեան Մասին Տուեալներ

Առողջապահութեան համաշխարհային կազմակերպութեան համաձայն՝ վերջին շաբաթներու ընթացքին, աշխարհի մէջ արձանագրուած է կապիկի ծաղիկ հիւանդութեան մօտաւորապէս 80 պարագայ առնուազն 12 երկրի մէջ եւ 50 կասկածելի պարագայ հետազօտութեան տակ է տակաւին: Հայաստանի Հանրապետութեան Հիւանդութիւններու վերահսկման եւ կանխարգիլման ազգային կեդրոնը տեղեկացուցած է, որ հիւանդութեան պարագաները հաստատուած են եւրոպական 9 երկրի մէջ (Մեծն Բրիտանիա, Սպանիա, Փորթուկալ, Գերմանիա, Պելճիքա, Ֆրանսա, Հոլանտա, Իտալիա եւ Շուէտ), ինչպէս նաեւ՝ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու, Գանատայի եւ Աւստրալիոյ մէջ: Մինչեւ օրս, հիւանդութեան պարագաներ արձանագրուած են Ափրիկեան երկիրներու մէջ կամ կապուած եղած են այդ երկիրներ ճամբորդութեան հետ:

Նշենք, որ կապիկի ծաղիկը անասուններէն մարդոց փոխանցուող, հազուադէպօրէն պատահող, ժահրային ծագում ունեցող հիւանդութիւն է, որ հիմնականին մէջ կ՚արձանագրուի Կեդրոնական եւ Արեւմտեան Ափրիկէի հեռաւոր շրջաններուն մէջ: Ժահրը մարդուն կը փոխանցուի հիմնականին մէջ վայրի կենդանիներէն, ինչպէս՝ կրծողները եւ «փրայմէյթ»ները (շէմփանզէ, կորիլա, օրանկութան եւ այլն):

Կապիկի ծաղիկի ժահրը (Orthopoxvirus) նման է բնական ծաղիկի ժահրին:

Վարակումը անասուններէն տեղի կ՚ունենայ՝ կենդանիներու (վարակուած) արեան, կենսաբանական հեղուկներու, ինչպէս նաեւ՝ վնասուած մաշկի կամ լորձաթաղանթի հետ անմիջական շփումի պարագաներուն:

Վտանգի հաւանական գործօններէն է՝ համապատասխան ջերմային մշակման չենթարկուած, վարակուած անասուններու միսի օգտագործումը: Վարակի փոխանցումը մարդէն մարդու սահմանափակ է եւ հիմնականին մէջ տեղի կ՚ունենայ օդակաթիլային ճամբով եւ/կամ վարակուած հիւսուածքի հետ երկարատեւ սերտ շփումի պարագային:

Յայտնի է, որ կապիկի ծաղիկը կը փոխանցուի նաեւ օգտագործուած անձեռոցի եւ անկողինի վերաբերեալ իրերու միջոցով: Վարակի դէմ յատուկ բուժում կամ պատուաստ տակաւին չկայ, սակայն վարկած կայ, որ բնական ծաղիկի դէմ նախապէս ստացուած պատուաստը կ՚ապահովէ կապիկի ծաղիկի արդիւնաւէտ

կանխարգիլումը:

Հիւանդութեան գաղտնի շրջանը բնականաբար կ՚երկարի 5-21 օր, բնորոշող ախտանշաններն են՝ տաքութիւն, սաստիկ գլխացաւ, «լիմֆաթիք» հանգոյցներու ընդլայնում, ցաւ մէջքի բաժնին մէջ, մկանացաւ, արտայայտուած թուլութիւն: Տաքութեան սկիզբէն 1-3 օր անց, ի յայտ կու գայ ցանաւորումը, ցանը կը սկսի դէմքի շրջանէն եւ ապա կը տարածուի մարմնի տարբեր մասերուն վրայ:

Հակառակ այն փաստին, որ հիւանդութիւնը կ՚ընթանայ շատ աւելի թեթեւ, ախտանշանները ինքնուրոյն կ՚անհետանան քանի մը շաբթուան ընթացքին, սակայն որոշ պարագաներու անիկա կրնայ յանգեցնել բարդութիւններու եւ նոյնիսկ մահուան (մահաբերութիւնը՝ 1%-10%):

Կապիկի ծաղիկի կանխարգիլման նպատակով անհրաժեշտ է.

• խուսափիլ ախտանշաններ ունեցող անձի հետ երկարատեւ սերտ շփումէն,
• չներկրել «էկզօթիք» կապիկներ («փրայմէյթ»ներ) եւ կրծողներ,
• կենդանական միս կամ ատոնց մասերը ընդգրկող բոլոր ուտելիքները ենթարկել բաւարար ջերմային մշակման, որ կը պաշտպանէ ինչպէս այս, այնպէս ալ՝ այլ վարակիչ հիւանդութիւններէն,
• կենդանաբանական այգիներ այցելելու ժամանակ խուսափիլ կապիկներու եւ կրծողներու հետ շփումներէն:

Եթէ ճամբորդած էք Ափրիկէ կամ շփում ունեցած էք այնտեղէն վերադարձած անձի մը հետ՝ մաշկի ցանաւորման եւ այլ ախտանշաններու պարագային անմիջապէս անհրաժեշտ է դիմել վարակաբանի խորհրդատուութեան:

Afhil.com

Դրուագներ Նշանաւոր Մարդոց Կեանքէն

ԳԷՈՐԳ ՔԷՕՇԿԷՐԵԱՆ
«Զարթօնք»ի Երէց Աշխատակից

Լուսիկ Քոշեան

1959-ը յատկանշական թուական մը եղաւ Հալէպահայութեան համար: Արդարեւ, առաջին անգամ ըլլալով Հայաստանի երգի պարի անսամպլը՝ ղեկավարութեամբ Թաթուլ Ալթունեանի, պիտի այցելէր Հալէպ քաղաքը եւ հոգեզմայլ ելոյթներով հանդէս պիտի գար:

Հոս պէտք է յիշեմ որ պատմական այս այցելութիւնը կը պարտինք Թէքէեան Մշակութային Միութեան իմաստուն եւ հայրենասէր ղեկավարներուն, որոնք Հայաստանի եւ սփիւռքի միջեւ մշակութային ձեռնարկներու փոխանակման կամուրջ մը հաստատեցին այս ձեւով:

Հալէպահայութիւնը ցարդ ձայնասփիւռով միայն հետեւած էր հայրենի երգի պարի համոյթի հաղորդումներուն եւ անգիր գիտէր Լուսիկ Քոշեանի, Աստղիկ Քամալեանի, Տաթեւիկ Սազանդարեանի եւ Յովհաննէս Պատալեանի երգերը:

Ուրեմն, Հայրենի երգի պարի անսամպլը Պէյրութէն Հալէպ պիտի գար ցամաքի ճամբով: Այդ օր, Հալէպահայութիւնը քաղաքէն դուրս եկած էր դիմաւորելու անսամպլի կազմը:

Խանդավառութիւնը իր գագաթնակէտին հասած էր երբ անսամպլի անդամները մօտեցան քաղաքին, իջան ինքնաշարժներէն եւ ողջագուրուեցան զիրենք դիմաւորելու եկած պատասխանատուներուն եւ պարզ ժողովուրդի խաւերուն հետ:

Յիշատակութեան արժանի է այն պահը երբ ոսկերիչ մը փաթթուեցաւ Լուսիկ Քոշեանին եւ դուն իմ քոյրս ես ըսելով, ոսկի մանեակ մը անցուց անոր վզին: Հայրենի արուեստագէտներուն հանդէպ կուտակուած սէրն ու կարօտը այնքան կլանած էր Հալէպահայութիւնը որ ոսկի նուէրներու տեղատարափը շարունակուեցաւ բոլորին համար, երբ խումբը հասաւ Հալէպ եւ տեղաւորուեցաւ քաղաքի լաւագոյն հայապատկան՝ Պարոն պանդոկին մէջ:

Աւելորդ է ըսել որ բոլոր հիւրախաղերը տեղի ունեցան լեցուն սրահի մէջ եւ մենք բոլորս ապրեցանք վայելքի անմոռանալի պահեր: Հայրենի արուեստագէտներուն հանդէպ մեր պապակը լիուլի գոհացաւ եւ մենք երախտագիտութեամբ լեցուեցանք կազմակերպիչ յանձնախումբին նկատմամբ:

Երգի պարի անսամպլի ելոյթներուն յաջորդեց ոտնագնդակի խաղերը, երբ Հայաստանի Արարատ խումբն ալ եկաւ եւ մեր սիրտերը հպարտութեամբ լեցուց: Զիւնը հալած էր այլեւս հայրենիքի եւ սփիւռքի հայութեան միջեւ!

Ճէքի Կոլտպըրկ

1993 թուականը երբեք պիտի չջնջուի իմ յիշողութեանս մէջ: Ինչո՞ւ, թոյլ տուէք որ բացատրեմ: Այդ թուականի Յուլիս ամսուան սկիզբը ես պաշտօնի կոչուեցայ՝ որպէս օգնական տնօրէն, Հալիվուտի հանրային Լը Քանթ միջնակարգ վարժարանին մէջ, ուր մեծ թիւով հայեր ուսում կ՛ստանային:

Այդ տարիներուն՝ շատ մեծ էր թիւը հայ աշակերտներուն, որոնք կ՛ուսանէին Լոս Անճելըսի Միացեալ Դպրոցներու Ցանցի վարժարաններուն մէջ: Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Նախագահուհիի Լուիզ Մանուկեան-Սիմոն մտահոգ էր որ հայ ուսանողները խորթ աչքով կը դիտուէին պատկան մարմիններուն կողմէ:

Ուստի որոշեց հրաւիրել քանի չափ ոչ հայ տնօրէններ եւ պատասխանատուներ Հայաստան, որպէսզի անոնք մօտէն ծանօթանային մեր կենցաղին, փառքերուն եւ դպրոցական կարգ ու սարքին: Տիկին Լուիզ Սիմոնի ակնկալութիւնն էր որ օտար հիւրերը՝ ականատես դառնալով մեր դարաւոր եւ հարուստ ակունքներուն, պիտի փոխեն իրենց հայեցակէտը հայ աշակերտներուն նկատմամբ: Այդ խումբին միացան նաեւ դպրոցական հինգ հայ ղեկավարներ, ներառեալ համեստս:

Տակաւին նոր անկախութեան տիրացած, ապրելակերպի պայմանները համեստ էին, նոյնիսկ Արմենիա պանդոկին մէջ, ուր տեղաւորուեցանք: Մենք այցելեցինք Հայաստանի տեսարժան վայրերը, դպրոցները եւ ներկայ գտնուեցանք Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանի շրջանաւարտից առաջին հանդիսութեան, որուն ներկայ էր նաեւ Նախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեանն ու պետական աւագանիի այլ անդամները:

Երբեք պիտի չմոռնամ այն դրուագը որ զիս ապշեցուց եւ միեւնոյն ժամանակ ուրախացուց որ հիւրերու ակնկալութիւնները համընթաց կ՛ընթանային երկրի պայմաններուն հետ: Լոս Անճելըսի քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Ճէքի Կոլտպըրկ մաս կը կազմէր հիւրերու այդ խումբին:

Կիւմրի էինք եւ երեկոյեան ճաշարան մը գացած էինք ընթրիքի համար: Մօտեցայ Ճէքիին եւ կամացուկ մը ականջին փսփսացի թէ պէտք է աճապարենք վերադառնալու որովհետեւ պանդոկի տաք ջուրի պահը 7-8 էր: Who Cares about hot water? Բարձրաձայն ըսաւ, մենք հիմա հոս շատ լաւ ժամանակ կ՛անցնենք եւ չափէն աւելի ուրախ ենք:

Գիտենք որ ամերիկացիներուն համար օրական լոգանքը հրամայական է, սակայն յայտնի եղաւ որ զուարթ մթնոլորտն ալ՝ աւելի առաջնահերթ է քան լոգանքի տրամադրած մարմնական հանգիստին. . .

Ծիծաղելի Ողբերգութիւն

ԲԱԳՐԱՏ ԷՍՏՈՒԳԵԱՆ

Ամբողջական իշխանութիւնը = Արգիլելու լիազօրութիւնը առաջին հերթին ուժի կամ կարողութեան ապացոյց ըլլալով կ'ընկալուի: «Ունիմ այս իրաւասութիւնը եւ կ'արգիլեմ բոլոր այն բաները, որոնք ինծի հաճելի չեն թուիր»: Այս նախադասութիւնը իրականութեան մէջ ոչ թէ հզօրութեան, այլ ճարահատութեան ապացոյցն է:

Իսկապէս ալ նախագահ Էրտողանի գլխաւորած իշխանութիւնը հետզհետէ կորսնցուցած է օրինականութիւնը եւ իր գոյութիւնը պահել կը ջանայ հեղինակազրկուած եւ իշխանութեան ենթակայ դարձած մամուլի մը քարոզչութիւնով, արդարութեան երաշխիք ըլլալէ դադրած դատական համակարգի մը վճիռներով եւ անզօրութեան մատնուած խորհրդարանի մը գոյութիւնով: Ճիշդ է որ այս պայմաններուն մէջ Էրտողան կրնայ պարտադրել իր կամքը, բայց այդ պարտադրանքը ընդմիշտ կը վնասէ իր իշխանութեան: Վերջերս կայացած որոշումներուն նայելով կարելի է մտածել թէ գործող իշխանութիւնը խուճապի մէջ կը փորձէ կառավարութեան գլխուն ըլլալէ գոյացած բոլոր առիթներէն օգտուիլ: Այս պահուն իշխանութեան շրջանակներէ

ներս ոչ ոքու հոգն է կատարուածներուն օրինականութիւնը կամ արդարութիւնը: Ընդ հակառակը գլխաւոր նպատակ դարձած է տակաւին հոսող աղբիւրէն օգտուելով կարելիեղածին չափ շատ ջուր լեցնել սափորին: Յայտնի է որ հոսող աղբիւրի ջուրը պիտի ցամքի նոյնիսկ առաջին ընտրութիւններով: Այս տեսնելով կարելի է համբերութիւն թելադրել, քանի արդէն մօտեցած ենք ընտրութեան թուականին:

Շար. Էջ 07

Մահագրական

Մարիա Ակիլեան-Պիլպիլեանի Մահուան Տխուր Առիթով

ԳԷՈՐԳ ՍԱՆԹՈՒՐԵԱՆ

Սրտի դառն կսկիծով տեղեկացանք Տիկին Մարիա Ակիլեան-Պիլպիլեանի մահուան Գոյժը, որ պատահած է յետ անողոք հիւանդութեան, 20 Մայիս 2022ին, Համտան-Քոննէգթիքաթ Միացեալ Նահանգներ:
Մարիա Պիլպիլեան, փոքր տարիքէն անդամակցած էր ՀԲԸՄ-ՀԵԸնկերակցութեան շարքերուն, իբրեւ արենուշ Անդրանիկ-Սեւան մասնաճիւղի խումբին, հասնելով մինչեւ պատասխանատու խմբապետուհիի պաշտօնին:
Պատուոյ յիշատակութեամբ աւարտած էր ՀԲԸՄիութեան Դարուհի Յակոբեան Երկրդ. Վարժարանը: Ապա Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանէն վկայուած "Masters in Mathematics" տիտղոսով եւ 15 տարիներ դասաւանդած է Հայ Աւետարանական Գոլէճին մէջ: Իսկ վերջին 26 տարիները՝ "Hamden Hall Country Day School in Hamden, CT."
Ընտանեկան իր Բոյնը կազմած է ամուսնանալով Սէմ Ակիլեանի հետ: Ակիլեան զոյգը ունեցած են երեք դուստրեր՝ Թամար, Թալին եւ Լորի:
Մարիան 1960ական թուականներէն մինչեւ 1980ականներու վերջը, մինչեւ ընտանեօք Միացեալ Նահանգներ փոխադրուիլը, ՀԲԸՄ-ՀԵԸի միութենական ընտանիքին մէջ ծառայած է ամբողջական նուիրումով՝ իբրեւ Անթիլիասի մասնաճիւղին առաջին Տեղական վարչութեան գործունեայ անդամը, ՀԵԸի Սկաուտական Խորհուրդի անդամ, եւ այլ պատասխանատու դիրքերու վրայ:
Մեր ծանօթութիւնը ողբացեալին հետ կը սկսի 1968-69 թուականէն... եւ բոլոր հանդիուաններուն ալ, պատանեկութեան օրերէն, Անդրանիկ-Սեւան ակումբի սկաուտական շարքերէն մինչեւ 2018ին Boston-ի մէջ մեր հանդիպումը, Սէմ եւ Մարիա

Ակիլեաններու հետ ... որպէս մեծ-պապա եւ մեծ մամա... նոյն անկեղծ մտերմութիւնը, նոյն առինքնող ժպիտն ու խինդը... իսկ մեզ հետաքրքրող զրոյցի թեման... եթէ տարիքի բերմամբ, սկիզբ կ'առնէր մեր թոռնիկներուն գովաբանութիւնէն եւ զաւակներուն բարեմասնութիւնները թուելով, բայց մնացեալ ժամերը՝ կը յատկացնէինք, Միութենական մեր մօտաւոր ու հեռաւոր, մեր յիշատակելի անցեալի գործունէութենէն դրուագներու վերապատմումներով. Անվերջանալի...:
Մարիայի անհատականութեան, ջանասիրութեան եւ նկարագրի բարեմասնութեանց մասին, զինք ճանչցողները, եւ իր աշակերտները, վստահաբար կրնան շատ երկար խօսիլ ու գրել:
Մեր խորազգաց ցաւակցութիւնները իր ամուսնոյն՝ Սէմին եւ դուստրերուն՝ Թամարին, Թալինին եւ Լորիին: Քրոջը՝ Լուսիկին, եղբօրը՝ Պերճին, հօրեղբօր զաւակներուն՝ Արտեմին, Շուշիկին եւ Ալիսին:
Յիշատակը անթառամ...:

Ծիծաղելի Ողբերգութիւն

Սկիզբը Էջ 06

Բայց այստեղ եւս կը գոյանան լուրջ մտահոգութիւններ: Արդարութիւն եւ Զարգացում Կուսակցութեան իշխանութեան շրջանին անօրինութիւններով գործադրուած թալանը հասած է այնպիսի աստիճանի մը, որմէ ետք իշխանազրկութիւնը իր հետ պիտի բերէ նաեւ պատիժներու շարան մը: Շատեր այս իրողութիւնը տեսնելով համոզուած են որ նոյնիսկ ընտրութիւնը կորսնցնելով Էրտողանի կառավարութիւնը կը փորձէ իշխանութիւնը պահել իր ձեռքին մէջ: Այս անընդունելին իրականացնելու միակ միջոցն է երկրէ ներս խռովութիւններ ստեղծելով ընտրութիւնները չեղարկել կամ նոյնիսկ ընտրութեան առիթ չճանչնալ:
Իւրաքանչիւր վարկած իր հետ կը մտաբերէ սարսափելի հաւանականութիւններ: Նոյնիսկ այսօր տիրող ընթացքը կարելի է այդ սարսափի հաւանականութիւններու նախաքայլեր համարել: Օսման Քաւալային եւ ընկերներուն դէմ դատարանի վճռած ծանր պատիժներու ցնցումը դեռ չէինք թօթափած, երբ լսեցինք Էսքիշեհիրի մէջ «Անատոլու Ֆեսթ» կոչեալ փառատօնին կուսակալի զնահատումով չեղեալ համարուիլը: Վրայ հասաւ Հանրապետական Կուսակցութեան Իսթանպուլի Նահանգապետ Ճանան Քաֆթանճըօղլուի դէմ արձակուած վճիռը՝ 4 տարի, 11 ամիս եւ 20 օր ազատազրկում: Ապա արգիլուեցաւ Անգարա Համալսարանի Ընկերային Գիտութիւններու բաժնի հետզհետէ աւանդութեան վերածուած Կովի Տօնը:
Անիմաստ արգելքներու տարափը սանձարձակ կերպով թափ ստացած է եւ ամէն օր կը լսենք արգիլուած նոր համերգի կամ բեմադրութեան մը մասին:
Իսկապէս ալ իմաստազուրկ արգելքներ են այս բոլորը եւ անոնք պաշտպանողն ալ կը մատնուի ծիծաղի: Թուրքիա իսկապէս զուարճալի երկրի մը վերածուած է, պայմանաւ որ դուրսէն դիտէք:

«Ակօս»

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Թուրինջ գոյներ ջրանկար...ծիրանի հէ՛ւք արեւմարին...
Մշակներ ու ձիաւորներ պարտէզներէն կը դառնան տուն,
Խարխուլ կամուրջն անոնց բեռին տակ կը հեծէ խոնջ ու նկուն
Գետէն անդին երանգ ու ձայն հետզհետէ կը մարմրին:

ՄԻՍԱՔ ՄԵԾԱՐԵՆՑ

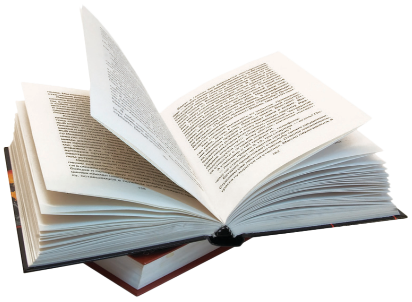

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

31 2022 ՄԱՅԻՍ

Կրկ	Երկ	Երք	Չրք	Հնգ	Ուրբ	Շբթ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ԼԵՒՈՆ ԼԱԶԱՐԵՎ
(1928 – 2004)
«Ապաքինում»

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հանրապետական Մաղթանք Եւ Այց Սարդարապատի Յուշահամալիր Հանրապետութեան Տօնի Առիթով

Սկիզբը Էջ 02

Հոգեւորականաց դասը եւ ներկայ ժողովուրդն աղօթք բարձրացրեցին առ Աստուած Հայաստանի Հանրապետութեան անսասանութեան, խաղաղ եւ բարօր կեանքի համար:

Մաղթանքի աւարտին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանները այցելեցին Սարդարապատի յուշահամալիր, որտեղ Արմաւիրի թեմի

առաջնորդ Գերաշնորհի Տ. Սիոն արքեպիսկոպոս Ադամեանի, թեմի եկեղեցականների եւ Արմաւիրի համայնքապետ Դաւիթ Խուդաթեանի ուղեկցութեամբ եկեղեցականները ծաղկեպսակ դրեցին յուշակոթողի առջեւ, ապա աղօթեցին մայիսեան հերոսամարտերում զոհուած քաջորդիների հոգիների հանգստութեան համար:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սիրելի Հայրենակիցներ եւ Բարեկամներ

1 Յուլիս 2023 թուականին, Ազունիէի Հայ Ազգային Բուժարանը կը նշէ իր Հարիւրամեակը՝ ի սպաս մարդկութեան: Այս կապակցութեամբ կազմակերպուելիք տօնակատարութիւնները եւ միջոցառումները ձեզի պիտի տեղեկացնենք ատենին:

Մեր ծրագիրներէն մէկն է փաստածրար մը պատրաստել, որը ճշգրտօրէն պիտի պատմէ Ազգային այս հաստատութեան 100-ամեայ պատմութիւնը:

Ուստի, կը խնդրենք մեր բոլոր հայրենակիցներէն եւ բարեկամներէն, որոնք ունին Բուժարանին վերաբերող որեւէ փաստաթուղթեր կամ նկար, կապ հաստատել մեզի հետ հետեւեալ հասցէով:

vahe.kambourian@armeniansanatorium.org - Հեռ: (00961) 1 24 88 51

Սոյն փաստաթուղթերը եւ նկարները պիտի նկարուին եւ վերադարձուին իրենց տէրերուն, իսկ օգտագործման պարագային աղբիւրը պիտի նշուի:

Խնամակալութիւն՝
Ազունիէի Հայ Ազգային Բուժարանի

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Գործել Արդար, Ազնիւ Եւ Օրինաւոր Մրցակցութեան Պայմաններու Մէջ

Այսօր, Լիբանանի խորհրդարանական ընտրութենէն երկու շաբաթ ետք, արժէր, որ համապարփակ արժեւորումը կատարէինք նախընտրական, ընտրական ու յետընտրական երեւոյթներուն ու գործընթացներուն, մասնաւորաբար լիբանանահայութեան շրջանակին մէջ:

Նախընտրական շրջանն ու ընտրութեան օրը յատկանշուեցան մարդիկը սեւի ու ճերմակի, մեր-ի ու ձեր-ի բաժնելու ամօթալի եւ անընդունելի փաստերով, որոնք հայկական ծանօթ մենատիրական կողմը կիրառեց յատկապէս Պուրճ Համմուտի եւ Այնճարի մէջ: Հայաբնակ վայրեր, որոնք նշեալ կողմը կը նկատէ իր հօրենական ժառանգութիւնը:

Կիրառուեցան հայ ընտրողները ահաբեկելու նուրբ եւ բացայայտ ձեւեր՝ սպառնալիքներ, հայհոյանքներ, ելեկտրականութենէ եւ կառատունէ զրկում, ընդհուպ՝ փողոցներու եւ ակումբներու մէջ ծեծ ու ջարդ:

Արտասահմանէն եւ Հայաստանէն հրաւիրուեցան հազարաւոր ընտրողներ՝ վճարելով անոնց օդանաւի տոմսերուն գինը:

Աւելին, նշեալ կողմը գործի լծեց հայ առաքելական համայնքի բարձրաստիճան հոգեւորականներ, որոնք իրենց կոչերով ոտնատակ կու տային այն պարզ գիտակցութիւնը, որ Լիբանանի խորհրդարանի իւրաքանչիւր երեսփոխան ամէն բանէ առաջ, կը ներկայացնէ ամբողջ լիբանանցի ժողովուրդին շահերը եւ ոչ թէ անոր այս կամ այն հատուածինը միայն: Ցաւալի երեւոյթ:

Ընտրութեան օրը գործի դրուեցան ընտրողները հրապուրելու եւ զանոնք քուէատուփ առաջնորդելու զանազան՝ օրէնքով թոյլատրելի ու անթոյլատրելի եղանակներ՝ մահակի եւ քաղցրաւենիքի ցուցադրութեամբ: Ոմանք քուէարկեցին ի նպաստ այդ կողմին՝ ՀԱԿԱՌԱԿ ԻՐԵՆՑ ՀԱՄՈԶՈՒՄՆԵՐՈՒՆ, իսկ շատեր ալ ԱՌԱՆՑ ՆՈՅՆԻՍԿ ՀԱՍԿՆԱԼՈՒ:

Յետընտրական շրջանին եւս այդ կողմին կիրքերը կարծես հանդարտելու միտում չունին: Լիբանանի մէջ արձանագրելով յստակ նահանջ, այդ կողմը կը յայտարարէ, թէ ... յաղթեր է: Օտեանի վէպին հերոսը անմահ է...:

Ազատախոհ Լիբանանահայերու Համախմբումը այսու կը յայտարարէ, թէ կառչած կը մնայ ժողովրդավարութեան սկզբունքներուն, եւ կոչ կ'ընէ նշուած մենատիրական կողմին՝ վերջ տալու անցեալ դարու ընտրապայքարները յիշեցնող, իրենց դարը ապրած, մերժելի ու դատապարտելի եղանակներուն, եւ գործելու արդար, ազնիւ եւ օրինաւոր մրցակցութեան պայմաններու մէջ՝ յօգուտ լիբանանահայ համայնքին եւ Լիբանանին:

ԱԶԱՏԱԽՈՀ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅԵՐՈՒ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄ
Պէյրութ, 30 Մայիս 2022

Դաւանելով ռամկավար եւ ազատական սկզբունքներ, կը հաւատանք բազմակարծութեան եւ ազատ խօսքի իրաւունքի: Հետեւաբար՝ թերթիս մէջ հրատարակուած գրութիւնները անպայման չեն արտայայտեր խմբագրութեանս տեսակէտը: Կամքէ անկախ սպրդած վրիպակներու պարագային, կ'ապաւինինք յօդուածագիրներուն եւ մեր ընթերցողներուն ներողամտութեան:

Զարթօնք Օրաթերթ
Պատասխանատու խմբագիր՝ **Սեւակ Յակոբեան**
رئيـــــــس التحريـــــر: سيفاك اكوبيان
جريـدة سياسية أرمنـية
تصدر عن شركة شيراك الصحفية (ش.م.م.)
زارتونك